

Vragen en antwoorden

1. Waarom gaat het beleid voor rode bedrijven veranderen?

De afgelopen jaren is het antibioticumgebruik in de varkenssector met 61% gedaald. Daarnaast bevindt het grootste deel van alle varkensbedrijven (ongeveer 75%) zich al in het (groene) streefgebied van de SDa. Dit is een resultaat waar we trots op zijn. Ondanks alle inspanningen zijn er ook nog bedrijven die het niet lukt om in het groene gebied te komen en te blijven. Voor deze bedrijven komen POV, dierenartsen en voeradviseurs nu met een gezamenlijk plan om hen te helpen naar het groene gebied te bewegen. Dit plan wordt vanaf 1 januari 2021 in de IKB's opgenomen. Op deze manier worden de groene bedrijven 'met rust gelaten' en krijgen rode bedrijven handvatten om aan de slag te gaan.

2. Wanneer gaan de veranderingen in?

Per 1 januari 2021 wordt het plan opgenomen in de IKB's. Vanaf dat moment wordt begonnen met de eerste twee stappen van het bovenbeschreven plan. Bedrijven die op dat moment twee jaar achter elkaar rood zijn (2019 en 2020), stellen dus een adviesteam samen.

Vanaf 1 januari 2022 wordt stap 3 ook uitgevoerd en moeten bedrijven die drie jaar achter elkaar rood zijn (2019, 2020 en 2021) een expertteam samenstellen.

3. Hoe weet ik wat ik van mij verwacht wordt?

De Certificerende Instelling van de IKB waaraan u deelneemt schrijft jaarlijks in februari de bedrijven aan die zich gedurende één of meerdere jaren in het rode gebied bevinden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de diercategorieën zeugen/biggen, speenbiggen en vleesvarkens. In de brief wordt vermeld hoe lang de betreffende diercategorie zich al in het rode gebied bevindt en wat er van u verwacht wordt.

4. Wat verandert er niet?

Het bedrijfsbehandelplan en bedrijfsgezondheidsplan moeten nog steeds jaarlijks geüpdatet worden met de bedrijfseigen dierenarts. Dit is een wettelijke verplichting voor alle bedrijven, ongeacht de hoogte van het antibioticumgebruik.

5. Wat is een adviesteam?

Als een bedrijf voor één of meer diercategorieën gedurende **twee** achtereenvolgende jaren met het antibioticumgebruik in het rode gebied zit, stelt de varkenshouder een adviesteam samen. Het adviesteam bestaat *ten minste* uit een varkensdierenarts (bij voorkeur de bedrijfseigen dierenarts) en een externe bedrijfsadviseur (bij voorkeur de bedrijfseigen voeradviseur). Daarnaast mogen ook een klimaatdeskundige of andere bedrijfsadviseur deel uitmaken van het team. Varkenshouder en adviesteam gaan een jaar lang samenwerken om het antibioticumgebruik in het groene gebied te krijgen.

6. Wat is een expertteam?

Als een bedrijf voor één of meer diercategorieën gedurende **drie** achtereenvolgende jaren met het antibioticumgebruik in het rode gebied zit, stelt de varkenshouder een expertteam samen. Het expertteam bestaat ten minste uit de leden van het adviesteam en een onafhankelijke procesbegeleider van de erkende lijst. Dus: een varkensdierenarts, een externe bedrijfsadviseur en een onafhankelijke procesbegeleider. In de loop van 2021 komt er een lijst beschikbaar met procesbegeleiders waar varkenshouders een keuze uit kunnen maken. Varkenshouder en expertteam gaan een jaar lang samenwerken om het antibioticumgebruik in het groene gebied te krijgen.

7. Wat zijn de taken van het advies- en expertteam?

- Het advies- en expertteam komen minimaal 3x bij elkaar in het kalenderjaar dat de varkenshouder is aangeschreven. Van deze bijeenkomsten wordt een verslag gemaakt: **het aanvullend BGP-actieniveau**.
- Het aanvullend BGP-actieniveau bevat minimaal:
 1. analyse van het bedrijf, van de onderliggende oorzaken van het verhoogde antibioticumgebruik en de maatregelen die al zijn genomen (inclusief aanvullende BGP's);
 2. set extra maatregelen waarmee het bedrijf alsnog in het groene gebied kan komen;
 3. evaluatie van de opvolging/implementatie van de adviezen van het team;
 4. de data van minimaal twee vervolgsafspraken van het team in het kalenderjaar.
- Alle BGP's-actieniveau worden ondertekend door de varkenshouder en alle leden van het advies-/expertteam.

8. Wat is een onafhankelijke procesbegeleider?

De onafhankelijke procesbegeleider hoeft zich niet met de inhoud van de adviezen bezig te houden, maar bewaakt het proces, zorgt voor structuur en gaat aan de slag met het versterken van de onderlinge samenwerking. Het is iemand met aantoonbare ervaring op het gebied van coaching/procesbegeleiding en heeft daarnaast kennis van de varkenssector. Hij/zij zorgt ervoor dat de oorzaken voor het hoge antibioticumgebruik in kaart worden gebracht, dat er SMART afspraken worden gemaakt tussen de varkenshouder, eventuele medewerkers en adviseurs en dat deze ook na worden gekomen.

De POV zal samen met de betrokken ketenpartners een lijst samenstellen met geschikte procesbegeleiders. Deze lijst komt medio 2021 beschikbaar.

9. Wie stelt het advies- en expertteam samen?

De varkenshouder stelt zelf de teams samen, maar moet hierbij wel aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden worden beschreven in de antwoorden op vraag 5 en 6.

10. Hoe vindt de controle door de IKB's plaats?

Dit hangt af van de termijn dat een bedrijf zich in het rode gebied bevindt.

- 1 Jaar rood: controle op aanwezigheid van het aanvullend bedrijfsgezondheidsplan **vóór 1 april** van het jaar van aanschrijven.
- 2 Jaar rood: controle op de samenstelling van een adviesteam dat aan de voorwaarden voldoet en de verslaglegging. **Vóór 1 april** van het jaar van aanschrijven moet de varkenshouder het adviesteam samengesteld hebben en moet het verslag van de eerste bijeenkomst gereed zijn (het aanvullend BGP-actieniveau). Het verslag moet ondertekend zijn door de varkenshouder en alle leden van het adviesteam. Daarnaast bevat het de datums van de vervolgsafspraken van het adviesteam voor de volgende 2 bijeenkomsten in het kalenderjaar.
- 3 Jaar rood: controle op de samenstelling van een expertteam dat aan de voorwaarden voldoet en de verslaglegging. **Vóór 1 april** van het jaar van aanschrijven moet de varkenshouder het expertteam samengesteld hebben en moet het verslag van de eerste bijeenkomst gereed zijn (het aanvullend BGP-actieniveau). Er moet gebruik gemaakt zijn van een procesbegeleider van de lijst met erkende experts. Het verslag moet ondertekend zijn door de varkenshouder en alle leden van het expertteam. Daarnaast bevat het de datums van de vervolgsafspraken van het expertteam voor de volgende 2 bijeenkomsten in het kalenderjaar.
- 4 Jaar rood: **vóór 1 april** van het jaar van aanschrijven:
 - moet de varkenshouder drie bezoekverslagen van het expertteam (aanvullend BGP-actieniveau) van het **voorgaande** jaar overleggen, ondertekend door alle leden van het expertteam;
 - moet een aanvullend BGP-actieniveau voor het **opvolgende** jaar met het expertteam zijn opgesteld.

Voor de exacte voorschriften en wijze van controleren, raadpleeg de website van IKB Varken/IKB Nederland Varkens of neem contact op met de certificerende instelling van de IKB waaraan u deelneemt:

- **IKB Varken**

Website: www.ikbvarken.nl

Certificerende instelling: Kiwa VERIN: info@kiwaverin.nl of 088-998 4310

- **IKB Nederland Varkens**

Website: www.ikbnederland.nl

Certificerende Instelling: Producert: info@producert.nl of 088-018 04 51

11. Hoe weet ik wat de dierdagdosering van mijn bedrijf is?

Via de antibioticumdatabase van uw IKB heeft u inzicht in het antibioticumgebruik op uw bedrijf. De dierdagdosering wordt berekend voor zeugen/biggen, speenbiggen en vleesvarkens.

- IKB Varken: www.infovarken.nl
- IKB Nederland varkens: www.ikbnederland.nl

De certificerende instelling van uw IKB schrijft ieder jaar rond februari alle bedrijven aan die zich minimaal één jaar in het rode gebied bevinden, inclusief de actie die er ondernomen moet worden.

12. Wat zijn de benchmarkwaarden?

In onderstaande tabel zijn de huidige en toekomstige benchmarkwaarden voor de verschillende diercategorieën weergegeven:

Jaar	Zeugen/biggen		Speenbiggen		Vleesvarkens	
	signalering	actie	signalering	actie	signalering	actie
2020	7	10	20	40	7	10
2021		7	20	30		7
2022		5		20		5

De geldende benchmarkwaarden zijn ook terug te vinden op de website van de Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa): www.autoriteitdiergeneesmiddelen.nl.

Korte samenvatting

1. Mijn bedrijf zit op 1 januari 2021 één jaar in het rood, wat moet ik doen?
 - U maakt een aanvullend bedrijfsgezondheidsplan (BGP) met uw bedrijfseigen dierenarts.
 - U zorgt ervoor dat het aanvullend BGP vóór 1 april in het bezit is van de certificerende instelling van uw IKB.
2. Mijn bedrijf zit op 1 januari 2021 twee achtereenvolgende jaren in het rood, wat moet ik doen?
 - U stelt een adviesteam samen.
 - U maakt met het adviesteam een aanvullend BGP-actieniveau. Denk hierbij o.a. aan:
 - het vastleggen van twee vervolgspraken met het adviesteam in het kalenderjaar;
 - de ondertekening door varkenshouder en alle leden van het adviesteam.
 - U zorgt ervoor dat het eerste aanvullend BGP-actieniveau vóór 1 april in het bezit is van de certificerende instelling van uw IKB.
3. Mijn bedrijf zit op 1 januari 2022 drie achtereenvolgende jaren in het rood, wat moet ik doen?

- U stelt een expertteam samen.
- U maakt met het expertteam een aanvullend BGP-actieniveau. Denk hierbij o.a. aan:
 - het aansluiten van een onafhankelijke procesbegeleider van de erkende lijst;
 - het vastleggen van twee vervolgspraken met het expertteam in het kalenderjaar;
 - de ondertekening door varkenshouder en alle leden van het expertteam.
- U zorgt ervoor dat het eerste aanvullend BGP-actieniveau vóór 1 april in het bezit is van de certificerende instelling van uw IKB.